

Inspektionsrapport
från Skolverket
2007:15

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Stockholms Montessoriskola

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Stockholms Montessoriskola AB
Klippgatan 19
11635 Stockholm

2007-01-15
1 (2)
Dnr 54-2006:1658

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Stockholms Montessoriskola i Stockholms kommun

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Stockholms Montessoriskola i Stockholms kommun. Besök gjordes i skolan den 13 september 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 15 april 2007 skall Stockholms Montessoriskola redovisa till Skolverket enheten i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Stockholms Montessoriskola, med undantag av nedanstående områden, har en utbildning av god kvalitet som till art och nivå svarar mot det som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan utgör en lugn

miljö där eleverna får stimulans att i egen takt med stöd av vuxna kan utveckla de kunskaper och färdigheter som anges i läroplanen.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Skolan erbjuder alla elever ett extra år i grundskolan i strid med gällande författningar (9 kap. § 2 skollagen jämfört med 4 kap. 3 § skollagen och 6 kap. 4 och 6 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör i högre grad utgå från de nationella målen vid såväl planering av undervisningen som bedömning av elevens kunskapsutveckling.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den i högre grad utgör en bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen inom såväl kunskapsuppdraget som värdegrundsuppdraget.

På Skolverkets vägnar

Marie-Helene Ahnborg
Avdelningschef

Anna Bergstedt Nordqvist
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Anette Älmdalen, Christina Aro-Östgren, Claes-Göran Aggebo och tf. enhetschef Per Lennermark deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Stockholms kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Stockholms Montessoriskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Stockholms Montessoriskola den 13 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1993. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 2000 (beslut den 12 december 2000, dnr 1999:88). I Skolverkets beslut konstaterade Skolverket att skolan alltjämt uppfyllde kraven för godkännande och fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn tillika huvudman, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan. Inspektörerna besökte också lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Stockholms Montessoriskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Skolverket har tagit del av rapporten från den uppföljning som genomfördes av Stockholms kommun i Stockholms Montessoriskola 2004.¹

Beskrivning av skolan

Stockholms Montessoriskola	Antal elever
Grundskola	74

Skolverket godkände Stockholms Montessoriskola i Stockholms kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 1992:1795) den 19 april 1993. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudman för skolan är Stockholms Montessoriskola Aktiebolag med organisationsnummer 556460-9666.

Verksamheten vid Stockholms Montessoriskola startade läsåret 1993/1994 och omfattar årskurserna 1-6. Skolan hade vid inspektionsbesöket 74 elever. Samtliga elever är folkbokförda i Stockholms kommun.

Skolan är inrymd i ett hyreshus på söder i centrala Stockholm. Lokalerna är fördelade i bottenplanet och en trappa upp. Skolan har tillgång till en liten gård men eleverna går oftast till en närbelägen park på raster och annan utevistelse. De flesta av eleverna börjar skolan som sexåringar.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Stockholms Montessori och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

¹ Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad gör uppföljningar av samtliga skolformer.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Stockholms Montessoriskola, med undantag av nedanstående områden, har en utbildning av god kvalitet som till art och nivå svarar mot det som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan utgör en lugn miljö där eleverna får stimulans att i egen takt med stöd av vuxna utveckla de kunskaper och färdigheter som anges i läroplanen.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Skolan erbjuder alla elever ett extra år i grundskolan i strid med gällande författningar (9 kap. 2 § skollagen jämfört med 4 kap. 3 § skollagen och 6 kap. 4 och 6 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör i högre grad utgå från de nationella målen vid såväl planering av undervisningen som bedömning av elevens kunskapsutveckling.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den i högre grad utgör en bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen inom såväl kunskapsuppdraget som värdegrundsuppdraget.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

I läroplanen (Lpo 94) och de nationella kursplanerna för grundskolan anges mål att uppnå i slutet av det femte respektive nionde skolåret. Skolans bedömningar av elevernas kunskapsutveckling görs i första hand utifrån skolans egna årskursvisa formuleringar av mål att uppnå (se vidare under rubrik organisation, innehåll och arbetssätt i undervisningen). Eleverna känner väl till skolans egna mål men saknar kännedom om att det finns nationellt fastställda mål att uppnå för samtliga ämnen i årskurs 5. De nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik för årskurs 5 genomförs i årskurs 5 och de flesta av eleverna bedöms då nå målen. De elever som inte gör det får möjlighet att göra om proven i årskurs 6. Bedömning av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i övriga ämnen för årskurs 5 görs inte förrän eleverna går i årskurs 6. Skolan gjorde då bedömningen att samtliga elever i årskurs 6 nådde målen i samtliga ämnen läsåret 2005/2006.

Inspektörerna bedömer att det, trots att skolan saknar en sammanställning av detta, finns underlag som visar att de flesta eleverna i årskurs 5 når de nationella målen för årskurs 5. Inspektörerna vill här uppmärksamma skolan på att elevernas kunskaper skall bedömas i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5.

Från och med årskurs 6 skall elevernas kunskapsutveckling bedömas utifrån målen att uppnå i årskurs 9.

Utveckling och lärande relaterat till övergripande kunskapsmål

I läroplanen och kursplanerna anges även ett antal mål att sträva mot. Dessa anger vilken inriktning undervisningen skall ha för att elever skall utveckla förmågor som exempelvis nyfikenhet, att kunna arbeta självständigt och tillsammans med andra samt kritiskt granska. Utvärderingen och bedömningen av hur väl skolans undervisning är i linje med målen att sträva mot görs inte med systematik. I samtal med elever och lärare framkommer dock att planeringen och genomförandet av undervisningen genomsyras av målen att sträva mot. Lära-rens egna bedömningar är även att eleverna i hög grad utvecklar de förmågor som uttrycks i läroplanen och kursplanerna. Inspektörernas observationer bekräftar också detta. Inspektörerna bedömer att undervisningen ligger i linje med målen att sträva mot och att elevernas utveckling och lärande är relaterat till dessa mål.

Normer och värden

I skolans uppdrag ingår även att ge elever de normer och värderingar som anges i läroplanen. I det uppdraget ingår bland annat att undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och att elevernas inflytande skall öka med ålder och mognad. Ingen elev får heller utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.

Stockholms Montessoriskola har en studiemiljö där elever känner sig trygga, blir sedda och accepterade som de är. Detta bekräftas av såväl elever som föräldrar. Kränkande behandling förekommer sällan och upptäcks då i ett tidigt skede. Både elever och föräldrar känner sig trygga med att om det skulle hända vidtar skolan åtgärder omgående. Den enkätundersökning som skolan gjort bland eleverna bekräftar också detta. Eleverna har inflytande över sin skoldag som gradvis stiger med ålder och mognad. Detta tar sig främst uttryck i att de kan välja arbetstakt och moment. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med värdegrundsuppdraget ger eleverna goda möjligheter att utvecklas i riktning mot den värdegrund och de allmänna mål som uttrycks i läroplanen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Stockholms Montessoriskolas utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare bedömer inspektörerna att skolans resultat i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller inom det offentliga skolväsendet.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Utbildningen vid en fristående skola skall vara utformad så att den svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildningen inom den offentliga skolan. Enligt skollagen skall målet för utbildningen i samarbete med hemmen främja elevernas harmoniska utveckling till ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar. Vidare skall verksamheten utformas i överens-stämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Alla som arbetar i skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och kränkande be-handling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främ-ja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan vilken ersätter det tidigare handlings-programmet mot kränkande behandling. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år som en del i kvalitetsredovisningen.

Stockholms Montessoriskola har ett dokument ”Skolans mål och hur vi når dem” där det bland annat framgår hur man avser att arbeta med ovanstående. Skolan har en ”Likabehandlingsplan mot kränkande behandling” som är ett nyligen reviderat dokument som tidigare kallades ”Handlingsplan mot mob-bing”. Likabehandlingsplanen mot kränkande behandling ger en beskrivning av det förebyggande arbetet och vilka åtgärder som skall vidtas om kränkningar eller mobbning förekommer. I planen behandlas dock inte hur skolan avser att arbeta för att förebygga och motverka diskriminering i enlighet med den nya lagen. Detta förklarar skolans ledning med att ett sådant arbete genomsyrar den pedagogik som tillämpas och därmed inte specifikt tagits upp i planen. Inspek-törerna bedömer dock att handlingsplanen inte uppfyller de krav som lagstifta-ren ställt på en sådan, då den bland annat inte behandlar hur skolan avser att arbeta med diskriminering på grund av kön, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

I de samtal med elever, lärare, rektor och föräldrar och vid de observationer som inspektörerna genomför framkommer att det arbete som finns beskrivet i planen också realiserats i praktiken. Enligt både elever och föräldrar blir eleverna sedda och accepterade för den de är av de vuxna. Eleverna tränas i att ut-trycka egna åsikter vilka tas på allvar av de vuxna. Eleverna får, bland annat vid regelbundna klassråd, prova på att arbeta i demokratiska arbetsformer. Skolans förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling utgörs av att vuxna alltid finns i barnens närhet och att de vuxna är medvetna om hur deras eget förhållningssätt påverkar elevernas attityder.

Inspektörerna bedömer att skolans verksamhet utformats i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Skolan måste dock revidera sin likabehandlingsplan så att den uppfyller den nya lagens krav.

Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen

Utbildningen vid den fristående skolan skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla.

I Stockholms Montessoriskolas måldokument ”Skolans mål och hur vi når dem” finns målbeskrivningar med flera av de kunskapskvaliteter som finns i målen att sträva mot i läroplanen och de nationella kursplanerna. I de samtal som inspektörerna har med rektorn, lärarna och eleverna framkommer även att dessa tillämpas i praktiken.

Utöver detta har skolan gjort egna konkretiseringar av de nationella målen att uppnå i årskurs 5. De är även nedbrutna för de olika årskurserna. Dessa är till största delen fokuserade på olika faktakunskaper och utgår från det för Montessoripedagogiken speciella undervisningsmaterialet. Vid en jämförelse med målen att uppnå i årskurs 5 i de nationella kursplanerna saknas flera av de nationella målen i skolans egna konkretiseringar. I några utav ämnena exempelvis slöjd är skillnaden så betydande att ämnets karaktär helt eller delvis gått förlorad. Vid intervjuerna framhåller dock lärarna att dessa konkretiseringar inte beskriver all undervisning utan att även de nationella målen beaktas. Det är dock skolans målbeskrivningar som presenteras för elever och föräldrar.

Inspektörerna bedömer att skolan bör se över sina egna målbeskrivningar så att de är i överensstämmelse med de nationella målen då det är dessa som eleverna skall ges möjligheter att nå. Det är också de som måste ligga till grund för undervisningen för att eleverna skall få en utbildning som till art och nivå svarar mot den offentliga skolan.

Eleverna är indelade i två grupper med 36 respektive 38 elever. Den ena gruppen omfattar eleverna i årskurs 1-3 och den andra gruppen årskurserna 4-6. Det är tre undervisande lärare i varje grupp. Stor del av dagen arbetar eleverna med eget arbete utifrån Montessorimaterial i de olika ämnena. Lärarna finns för handledning och stöd. Undervisningen utgörs även av gemensamma genomgångar och redovisningar.

Inspektörerna bedömer att undervisningens innehåll och arbetssätt övergripande ger eleverna förutsättningar att nå målen och att utbildningen därmed får anses att till art och nivå svara mot den offentliga skolan.

Individanpassning och stöd

Undervisningen är i hög grad invidanpassad när det gäller arbetstakt och val av turordning av ämne. Detta ger utrymme för att elever som behöver mer tid för att t.ex. förstå matematik kan få det eller att elever som behöver mer tid för att lära sig läsa kan få det. Lärarna finns även alltid tillhands för att hjälpa och stödja eleven.

Om en elev har särskilda svårigheter att nå målen upprättas ett åtgärdsprogram. Den lärare som har ansvaret för eleven ansvarar för att detta kommer till stånd. Hela läroplanens kompetens utnyttjas dock och vid behov anlitar man skolsköterska, talpedagog eller annan expertis som kan vara aktuell i fallet. Lärarna uppger att det aldrig förekommit att de inte kunnat anlita hjälp på grund av ekonomi eller andra skäl. De gör även bedömningen att de kunnat ge elever adekvat stöd när så behövts.

Vårdnadshavarna inbjuds alltid att närvara vid upprättandet av åtgärdsprogrammet. Det exempel på åtgärdsprogram som inspektörerna tar del av uppfyller de krav som lagstiftaren ställt på ett sådant.

Inspektörerna bedömer att skolan har ett individanpassat arbetssätt och att elever som är i behov av särskilda stödinsatser upptäcks tidigt och får det stöd som krävs för att de skall nå målen.

Utvärdering och bedömning av lärandet

I läroplanen och kursplanerna finns mål som eleven skall ha uppnått i slutet av det femte respektive nionde skolåret. Skolans lärare följer kontinuerligt elevernas kunskapsutveckling i förhållande till målen att uppnå i de egna kursplanerna. Denna uppföljning dokumenteras på flera olika sätt. Rektorn har uppfattningen att samtliga elever når de uppsatta målen vid slutet av det sjätte skolåret. Någon sammanfattande bedömning efter det femte skolåret har inte gjorts. Resultaten på de nationella proven visar dock att de flesta elever når målen i årskurs 5. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra uppföljningen av undervisningens genomförande och elevernas utveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5. Detta skall göras när eleven går i årskurs fem. Det faktum att eleven börjat skolan som sexåring får inte påverka skolans skyldighet att ge eleven förutsättningar att nå målen i årskurs 5 för att sedan i årskurs 6 gå vidare mot målen för årskurs 9.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan ämnar vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningarna har som syfte att bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Lärare, övrig personal och elever skall medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen och vårdnadshavarna skall ges möjlighet att medverka.

Stockholms Montessoriskola har vid inspektörernas besök inte upprättat någon kvalitetsredovisning. Huvudmannen inkom dock med en sådan i samband med faktagranskningen av rapporten. Vid de samtal inspektörerna för med rektor och lärare framkommer att det kontinuerligt förekommer olika former av utvärderingar för att säkerställa utbildningens kvalitet. Varje termin gör lärarna en egenutvärdering av sin verksamhet för att bedöma om den lett till att eleverna utvecklats i riktning mot målen. Elevernas utveckling och lärande sker kontinuerligt (se avsnitt Bedömning av lärandet). Enkätundersökningar har gjorts bland både elever och föräldrar för att ta reda på deras uppfattning om verksamheten i vissa delar.

I den senare inkomna kvalitetsredovisningen finns huvudrubrikerna normer och värden, kunskaper, elevers ansvar och inflytande samt styrning och ledning. Under varje rubrik finns en ingress med Montessoripedagogikens mål. Efter det följer en beskrivning av resultat och måluppfyllelse i förhållande till dem och förslag till förbättringsinsatser inom vart och ett av områdena.

Den innehåller även en redovisning av enkätundersökningar som skolan genomfört vårterminen 2004 och 2006 med BRUK (ett nationellt verktyg för kvalitetsarbete i förskola och skola) -indikatorer inom områdena normer och värden, elevinflytande samt pedagogiskt arbete. En analys av resultaten på enkäterna har gjorts där det konstaterats att resultaten förbättrats något från 2004 till 2006. Kvalitetsredovisningens bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen nåtts är dock mycket begränsad inom såväl värdegrundsuppdraget som kunskapsuppdraget. Det framgår inte heller på vilket sätt lärare, övrig personal, elever och vårdnadshavare medverkat vid framtagandet.

Inspektörerna bedömer att skolan har ett kontinuerligt arbete med kvalitetssäkring och förbättringsarbete i verksamheten. Den kvalitetsredovisning som inkommit uppfyller dock endast delvis de krav som förordningen ställer. Inspektörerna bedömer att den inte i tillräcklig omfattning redovisar en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen nåtts och behöver förbättras i det avseendet.

Ledning och intern kommunikation

För ledningen av utbildningen skall finnas en rektor som genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt. Stockholms Montessoriskolas rektor är utbildad mellanstadie lärare. Hon är ensam ägare till skolan och arbetar 20 procent som rektor och 80 procent som lärare. Hon har det övergripande ansvaret för utbildningen och är genom att även arbeta med undervisningen mycket väl förtrogen med verksamheten. Såväl lärare som elever och föräldrar uppger att ledningen av utbildningen fungerar bra. Inspektörerna bedömer att skolans ledning uppfyller författningarnas krav.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att genomförandet av utbildningen i Stockholms Montessoriskola uppfyller de krav som ställs när det gäller arbetsmiljö samt föräldrars och elevers delaktighet. Skolans likabehandlingsplan måste revideras så att den uppfyller den nya lagens krav. Undervisningens organisation, innehåll och arbetssätt är utformad på ett sätt så att de generellt gynnar elevens lärande och ger utrymme för individuell anpassning. Skolan bör dock i högre grad utgå från de nationella målen vid såväl planering av undervisningen som bedömning av elevens kunskapsutveckling. Elever som är i behov av särskilt stöd får detta tillgodosett. Skolans ledning är tydlig och välfungerande. Kvalitetsredovisningen bör i högre grad utgöra en bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning

Stockholms Montessoriskola har ett informationsmöte om sin verksamhet i december varje år inför skolvalet i januari året därpå. En skriftlig inbjudan skickas till de familjer med sexåringar som står i skolans kö. Enligt informationsmaterialet ges förtur till barn med syskon i skolan och de som deltagit i Montessoriverksamhet tidigare. Det senare tillämpas dock inte i praktiken enligt rektor utan syskonförtur och kötid är det som gäller. Informationsmaterialet har justerats i den delen under inspektionen.

Inspektörerna bedömer att skolans antagningsregler är i överensstämmelse med kraven som ställs angående att skolan skall vara öppen för alla.

I samband med antagningen till skolan informeras föräldrarna om att skolan inte har förskoleklass utan att om barnen börjar hos dem skrivs de in i grundskolan som sexåringar. Av informationen framgår även att barnen generellt erbjuds gå ett extra år i grundskolan i årskurs 6. Detta sker oftast genom att barnen börjar i årskurs 6 på mottagande skola trots att de redan gått sex årskurser på Stockholms Montessoriskola. I något fall har elever gått årskurs 6 två gånger på Stockholms Montessoriskola för att sedan börja årskurs 7 på mottagande skola. Enligt rektorn tas detta beslut alltid i samråd med vårdnadshavare.

Grundskolan skall enligt skollagen ha nio årskurser och utbildningen i varje årskurs skall bedrivas under ett läsår. En fristående grundskola skall ge en verksamhet som är likvärdig med den offentliga grundskolan. Skolplikten inträder höstterminen det år barnet fyller sju år. Av skollagen framgår dock att sexåringar, på vårdnadshavares begäran, kan jämföras med skolpliktiga barn ifråga om att börja skolan. Även om en elev börjar i grundskolan som sexåring skall dock utbildningen planeras utifrån en nioårig skolgång.

Inspektörerna bedömer att det inte är förenligt med skollagen att generellt erbjuda elever att gå ett extra år i grundskolan. En tioårig skolgång i grundskolan är endast möjlig genom att för varje enskild elev, om det för elevens allmänna utveckling eller i övrigt är lämpligt för eleven och efter samråd med föräldrarna, besluta att eleven inte skall flyttas upp till nästa årskurs. Det har i inspektionen inte framkommit något som indikerar att i princip samtliga elever, utifrån individuella prövningar, har behov av att gå om en årskurs. Detta förfarande måste åtgärdas så att lagstiftningen följs.

Vid skolan finns ett fåtal elever som erbjuds modersmålsundervisning via kommunen och deltar i de av kommunen anordnade undervisningsgrupperna.

Utbildning vid en fristående skola som får bidrag skall vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser. I Stockholms Montessoriskola är enligt föräldrarna skolmaten och samtliga inslag i utbildningen kostnadsfria. Inspektörerna bedömer att Stockholms Montessoriskola inte tar ut avgifter som står i strid med författningarna.

Personal

Sedan den 1 juli 2002 gäller bestämmelsen i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen angående behörighet och anställningsvillkor även för fristående skolor. I Stockholms Montessoriskola är de flesta lärare anställda före detta datum.

Enligt rektorn eftersträvar man att rekrytera lärare med lärarexamen med inriktning mot de ämnen de skall undervisa i men att det inte alltid funnits att

tillgå. Det finns dock lärare med utbildning för den undervisning de skall bedriva i båda undervisningsgrupperna. Skolan saknar lärare med specialpedagogisk kompetens. Enligt rektor är bedömningen att behovet av specialpedagogisk kompetens är litet och att om behov uppstår ordnas detta. Lärarnas kompetensutveckling är i huvudsak inriktad på att ge fördjupning i Montessoripedagogik. Det finns dock även tillgång till annan kompetensutveckling utifrån enskilda lärares och/eller verksamhetens behov. Inspektörerna bedömer att skolan uppfyller författningarnas krav om lärarkompetens och tillgodoser behovet av kompetensutveckling.

Materiella resurser

Skolan är inrymd i rymliga, ljusa lokaler där eleverna kan arbeta såväl självständigt som i större eller mindre grupper. Undervisningen i idrott och hälsa samt träslöjd bedrivs i därför avsedda lokaler utanför skolan. Det finns rikligt med välordnat undervisningsmaterial enligt Montessoripedagogikens intentioner. Skolans har datorer med internetuppkoppling. De används för att skriva rent olika arbeten och ibland för att söka fakta i samband med olika arbetsuppgifter. Hur frekvent detta är råder dock lite olika uppfattning om mellan elever och lärare. Skolan har även ett mindre bibliotek med fakta- och skönlitteratur. Skolan utnyttjar även kommunala bibliotek. Inspektörerna bedömer att skolan har materiella resurser för att kunna bedriva en utbildning som motsvarar den grundskolan skall ge.

Stabilitet

Skolans elevantal är stabilt med mellan 70 och 80 elever. Utifrån faktisk kö gör skolan bedömningen att det under de närmaste åren kommer att finnas tillräckligt underlag för att bedriva verksamhet i den omfattning som det görs idag. Huvudmannen har till Skolverket inkommit med årsredovisning för verksamhetsåret 2004/2005. Denna visar på god likviditet och soliditet i bolaget. Inspektörerna bedömer att skolans förutsättningar gällande elevunderlag och ekonomi är stabilt.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att ovan granskade områden ger skolan förutsättningar för att bedriva utbildning i enlighet med gällande bestämmelser. Inspektörerna bedömer att det inte är förenligt med skollagen att generellt erbjuda elever att gå ett extra år i grundskolan vilket måste åtgärdas.

Datum	Ort
2007-01-15	Stockholm

Anna Bergstedt Nordqvist
Undervisningsråd

Anette Älmdalen
Undervisningsråd